

ИЗВЕШТАЈ
О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав Комисије:

1. др Мирсада Џаферовић, професор струковних студија, област: Педагошке и андрагошке науке, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди – ментор;
2. др Тамара Грујић, професор струковних студија, област: Филолошке науке: Српски језик и књижевност, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди – члан;
3. др Миланка Маљковић, професор струковних студија, област: Методика наставе, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

11. Име, име једног родитеља, презиме: Милан (Павле) Степанов
2. Датум и место рођења, општина, држава: 14.06.1971., Врбас, Врбас, Република Србија.

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА:

Заступљеност радионицарског рада у циљу подстицања афилације традиционалних вредности и подизања самопоуздања код деце предшколског узраста из угла васпитача

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА: Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графика и сл.

Мастер рад под насловом „Заступљеност радионицарског рада у циљу подстицања афилације традиционалних вредности и подизања самопоуздања код деце предшколског узраста из угла васпитача“, кандидата Милана Степанова, конципиран је од следећих сегмента: увода, теоријског и методолошког приступа проблему, резултата истраживања и интерпретације резултата, закључних разматрања, литературе и прилога. Мастер рад написан је на 105 страна.

Поред апстракт са пет кључних речи, који је написан на српском и енглеском језику, рад садржи следећа поглавља: Увод (од 8. до 9. стране); 1. Теоријски приступ проблем; Различити облици рада у предшколској установи: традиционални у односу на савремене облике рада (10. страна); 1.1. Традиционални облици рада са децом предшколског узраста у предшколској установи (11. страна); 1.1.1. Индивидуални рад (од 11. до 12. стране); 1.1.2. Рад у паровима (13. страна); 1.1.3. Групни рад (14. страна); 1.1.4. Фронтлани рад (од 15. до 16. стране); 1.2. Савремени облици рада са децом предшколског узраста у предшколској установи; 1.2.1. Радионицарски рад (од 16. до 19. стране); 1.2.2. Рад у центрима интересовања (од 20. до 22. стране); 1.2.3. Пројектни приступ учењу (од 23. до 26. стране); 1.2.4. Кооперативно учење (од 26. до 28. стране); 1.2.5. Интегрисано учење (од 29. до 30. стране); 1.2.6. Индивидуализовани рад (од 31. до 32. стране); 1.3. Појам традиционалних вредности у односу народну баштину (од 33. до 35. стране); 1.3.1. Заступљеност садржаја из области традиционалних вредности у предшколској установи (36. страна); 1.3.2. Неговање матерњег језика и културног наслеђа (37. страна); 1.3.3. Развијање поштовања према породици, старијима и заједници (38. страна); 1.3.4. Упознавање народних обичаја, празника и традиције (од 39. до 40. стране); 1.3.5. Учесће у културним манифестацијама (од 40. до 43. стране); 1.3.6. Сарадња са породицом и локалном заједницом (од 43. до 45. стране); 1.3.7. Израда традиционалних предмета и рукотворина (од 46. до 47. стране); 1.3.8. Народне игре, песме и приче (од 48. до 49. стране); 1.3.9. Традиционалне такмичарске игре (49. страна); 1.3.10. Народна игра као плес (од 50. до 51. стране); 1.3.11. Фолклорне активности (од 52. до 53. стране); 1.3.12. Драматизације народних бајки и прича (од 53. до 54. стране); 1.3.13. Радионице са родитељима (од 53. до 55. стране); 1.4. Афилација и утицај традиционалних вредности на развој самопоуздања код деце предшколског узраста (од 56. до 58. стране). 2. Методолошки приступ проблему (од 59. до 66. стране), 3. Резултати истраживања и интерпретација резултата (од 67. до 93. стране), 4.

Закључна разматрања (од 94. до 96. стране). 5. Литература (од 96. до 98. стране), 6. Прилози – Упитник за васпитаче (од 99. до 104. стране).

Поглавље 1. насловљено као *Различити облици рада у предшколској установи: традиционални у односу на савремене облике рада, сачињено је од следећих сегмената: 1.1. Традиционални облици рада са децом предшколског узраста у предшколској установи (11. страна); 1.1.1. Индивидуални рад; 1.1.2. Рад у паровима; 1.1.3. Групни рад; 1.1.4. Фронтални рад; 1.2. Савремени облици рада са децом предшколског узраста у предшколској установи; 1.2.1. Радионичарски рад; 1.2.2. Рад у центрима интересовања; 1.2.3. Пројектни приступ учењу; 1.2.4. Кооперативно учење; 1.2.5. Интегрисано учење; 1.2.6. Индивидуализовани рад; 1.3. Појам традиционалних вредности у односу на народну баштину; 1.3.1. Заступљеност садржаја из области традиционалних вредности у предшколској установи; 1.3.2. Неговање матерњег језика и културног наслеђа; 1.3.3. Развијање поштовања према породици, старијима и заједници; 1.3.4. Упознавање народних обичаја, празника и традиције; 1.3.5. Учесће у културним манифестацијама; 1.3.6. Сарадња са породицом и локалном заједницом; 1.3.7. Израда традиционалних предмета и рукотворина; 1.3.8. Народне игре, песме и приче; 1.3.9. Традиционалне такмичарске игре; 1.3.10. Народна игра као плес; 1.3.11. Фолклорне активности; 1.3.12. Драматизације народних бајки и прича; 1.3.13. Радионице са родитељима; 1.4. Афилијација и утицај традиционалних вредности на развој самопоуздања код деце предшколског узраста.* У овом сегменту рада, народна традиција сагледава се као значајан део васпитно-образовног процеса, јер деци омогућава да упознају културне обрасце, обичаје, знања и вештине наслеђене од претходних генерација. Кроз такве садржаје деца се не упознају само са облицима народног живота, већ и са традиционалним вредностима које се посредством њих преносе. Повезивањем народне традиције са савремено осмишљеним радионичарским активностима ови садржаји могу се деци приближити на занимљив, разумљив и развојно примерен начин. Тиме се доприноси очувању културног континуитета, развоју осећања припадности и јачању свести детета о сопственом пореклу и културном идентитету. У теоријском делу рада разматрају се радионичарски рад, народна традиција, традиционалне вредности и самопоуздање деце предшколског узраста, као и њихова међусобна повезаност у васпитно-образовном процесу. Истраживачки део усмерен је на испитивање заступљености радионичарских активности којима се подстичу афилијација традиционалних вредности и јачање самопоуздања деце, посматрано из перспективе васпитача. У том контексту анализирају се ставови и искуства васпитача, учесталост примене ових активности, процена њиховог значаја, као и тешкоће које могу отежати њихову реализацију у васпитно-образовној пракси. Посебан значај рада огледа се у приказу и документовању конкретних примера из праксе, који су резултат истраживачког рада, аутора овог мастер рада.

Поглавље 2. *Методолошки приступ проблему* садржи следеће елементе: 2.1. Проблем истраживања, 2.2. Предмет истраживања, 2.3. Циљ истраживања, 2.4. Задаци истраживања, 2.5. Хипотезе истраживања, 2.6. Варијабле истраживања, 2.9. Популација и узорак истраживања, 2.8. Методе, технике и инструменти истраживања, 2.9. Статистичка обрада података.

Поглавље 3 насловљено као *Резултати истраживања и интерпретацију резултата*, представља визуелизацију прикупљених података и обрађених резултата истраживања. Такође, садржи једну тематску целину у којој је представљен узорак истраживања, као и 5 (пет) хипотеза, које су детаљно анализирале. Сви резултати су приказани табеларно, графички уз јасну дескриптивну анализу и закључке.

Мастер рад садржи 12 табела, 12 графика и 10 слика које су део приватне архиве аутора овог мастер рада. Као последњи сегмент рада, приказан је Прилог број 1, Анкетни упитник креирани конципиран за потребе овог истраживања.

Поглавље 4 доноси прецизна *Закључна разматрања*, односно закључке пет статистички елаборираних хипотеза и опште хипотезе.

Поглавље 5. *Литературу* чини 26 релевантних библиографских јединица.

У ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА: *Рад је истраживачки (пројекат којим се решава практични проблем)*

Уводни део, јасно усмерава на целокупан садржај Мастер рада, указујући на значај реализације садржаја који доприносе афирмацији традиционалних вредности, у раду са децом предшколског узраста. Аутор објашњава значај неговања народне традиције, матерњег језика и културног наслеђа, поштовања старијих и односа према породичним вредностима, народних обичаја, празника, као и неговања народне песме, приче, играка, и сл.

У првом делу Теоријског приступа проблему, који носи наслов „Заступљеност радионичарског рада у циљу подстицања афилијације традиционалних вредности и подизања самопоуздања код деце предшколског узраста из угла васпитача“, кандидат Милан П. Степанов, говори о различитим облицима традиционалног и савременог приступа у раду са децом предшколског узраста. Описујући и дефинишући, сваки појединачан актуелан облик рада који се и данас свакодневно примењује у раду са децом предшколског узраста, аутор јасно

усмерава на значај радионичарског у односу на традиционалне облике рада, нарочито у односу на фронтални облик рада.

У другом делу Теоријског приступа проблему, аутор дефинише и објашњава појмове „традиционалних вредности у односу на народну баштину“ и појам „афилацију“, са посебним освртом утицаја „традиционалних вредности на развој самопоуздања код деце предшколског узраста.“

Сходно горе наведеном, *могуће је закључити, да је Теоријски део рада, квалитетно и садржајно конципиран.*

У теоријском делу рада коришћена је релевантна литература, што је утицало на постављање добре основе за даље истраживање.

Током истраживачког поступка овог Мастер рада, примењена је дескриптивно-корелациона метода.

У циљу утврђивања проблема истраживања овог мастер рада, испитивани су и утврђени доминантни ставови и мишљења васпитача о значају, фреквенцији и заступљености садржаја који подстичу развој традиционалних вредности кроз радионичарски рад, у циљу даље афилације народних обичаја, игара, песама, аутентичности народних ношњи и облежавања празника кроз примену у раду са децом предшколског узраста.

Проблем истраживања формулисан је кроз следеће истраживачко питање:

Који су доминантни ставови и мишљења васпитача у предшколској установи, о заступљености и реализацији радионичарског рада у циљу афилације традиционалних вредности и подизања самопоуздања код деце предшколског узраста?

Поред проблема, дефинисан је и предмет истраживања који гласи:

Предмет истраживања биће испитивање повезаности наведених појмова, улоге и значаја радионичарског рада у афилацији традиционалних вредности и подизању самопоуздања код деце предшколског узраста, из угла васпитача.

Циљ истраживања овог мастер рада је да се испита заступљеност радионичарског рада у циљу афилације традиционалних вредности и подизања самопоуздања код деце предшколског узраста из угла васпитача.

Поред научног доприноса, ово истраживање, има за циљ да подстакне будуће практичне смернице у развоју савремених приступа и путева афилације и веће заступљености садржаја који афирмишу традиционалне вредности и подстичу самопоуздања код деце предшколског узраста из угла васпитача, у циљу побољшања квалитета васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста.

Значајан сегмент рада су и дефинисани задаци, који прате дефинисане хипотезе истраживања. Дефинисано је 5 задатака и 5 хипотеза.

Задаци истраживања су:

1. Утврдити ставове васпитача о значају радионичарског рада са децом предшколског узраста у развоју самопоуздања деце;
2. Утврдити заступљеност тема које подстичу традиционалне вредности код деце предшколског узраста, у свакодневном раду, у предшколској установи;
3. Утврдити доминантне препреке са којим се најчешће сусрећу васпитачи током реализације радионичарског рада и тема које подстичу традиционалне вредности код деце предшколског узраста;
4. Утврдити у којој мери васпитачи уочавају значај реализације тема које подстичу традиционалне вредности код деце и њихов утицај на развој личног и колективног идентитета, самопоуздања и неговање љубави према домовини, код деце предшколског узраста;
5. Испитати заинтересованост васпитача за додатне едукације и стручно усавршавање у области афирмације традиционалних вредности и развоја самопоуздања код деце предшколског узраста.

Сразмерном броју задатака и циља истраживања, дефинисане су следеће **хипотезе истраживања**, и то **општа хипотеза Хо** која гласи: *Претпоставља се да највећи број васпитача, запослених у предшколској установи, подржава радионичарски рад у циљу афилације традиционалних вредности и уочава његов значај за самопоуздање деце предшколског узраста, уз навођење неопходности мера за превазилажења доминантних препрека као што су: прекобројне групе, недостатак услова, материјала и реквизита и изостанак едукација за васпитаче.*

Поред опште хипотезе, дефинисане су и **посебне хипотезе** које гласе:

X1 Претпоставља се да доминантан број васпитача не уочава значај примене радионичарског рада као свакодневног облика рада са децом предшколског узраста који доприноси самопоуздању деце;

X2 Претпоставља се да су теме које подстичу традиционалне вредности, код деце предшколског узраста, заступљене у минималном обиму, у односу на друге слободне теме, које се свакодневно реализују у предшколској установи;

X3 Претпоставља се да су доминантне препреке које наводе васпитачи, за реализацију тема које код деце предшколског узраста, подстичу развој традиционалних вредности: недостатак просторних услова, материјала и реквизита, прекобројне групе, изостанак едукација за васпитаче, удаљеност предшколске установе од потенцијалних ресурса, у односу на занемарљиво мањи број васпитача који наводи: недостатак мотивације, недовољна или чак нередовна материјална примања васпитача, незаинтересованост или неуочавање значаја теме за самопоуздање деце;

X4 Претпоставља се да васпитачи уочавају значај реализација тема које подстичу традиционалне вредности и њихов утицај на формирање личног и колективног идентитета, развој самопоуздања и неговање љубав према домовини.

X5 Претпоставља се да су васпитачи заинтересовани за додатне едукације у циљу афилације традиционалних вредности и подизања самопоуздања код деце предшколског узраста из угла васпитача.

Узорак истраживања је репрезентативан и одређен као једноставан случајни узорак. У истраживању је учествовало *осамдесет васпитача запослених у предшколским установама на широј територији Републике Србије*. При слању анкетних упитника водило се рачуна о томе да се покрију градске, приградске и сеоске средине.

Анализом презентованих и статистички обрађених података у овом мастер раду, утврђено је да је анкетирано 80 васпитача, од чега су 75 (93,8%) испитаници женског пола, а 5 (6,3%) испитаника је мушког пола. Такође, највећи број испитаника, њих 33 (41,3%) има завршену високу струковну школу – основне трогодишње студије. Затим следе испитаници са завршеном високом струковном школом – мастер студије, њих 15 (18,8%). Вишу школу у трајању од две године завршило је 12 испитаника (15%). Мањи број испитаника има завршену високу струковну школу – специјалистичке једногодишње студије 8 (10%), академске студије – мастер има завршено 7 (8,8%) испитаника. Најмањи број испитаника има завршене академске студије – основне 5 (6,3%). У наставку анализе узорка истраживања, утврђено је да доминантан број испитаника, има радно искуство у трајању од 15 до 20 година и то њих 20 (25%). Потом следе испитаници са радним искуством до 5 година, 19 (23%). Након њих су испитаници са искуством дужим од 25 година, њих 15 (18,8%), као и испитаници са искуством од 10 до 15 година, њих 12 (15%). Мањи број испитаника има радно искуство од 5 до 10 година и од 25 до 25 година, по 7 (8,8%) испитаника и исто толико – 7 (8,8%) испитаника који имају радно искуство у трајању од 5 до 10. година. Анализирајући васпитну групу, у којој су ангажовани учесници анкете, уочено је да највећи број испитаника, њих 19 (23,7%), ради у припремној предшколској групи (деца узраста од шест до седам година). Затим следе испитаници који раде у старијој вртићкој групи, њих 17 (21,2%), као и испитаници који раде у млађој вртићкој групи (деца узраста од три до четири године) – 14 (17,5%) испитаника.

У средњој вртићкој групи (деца узраста од четири до пет година), ради 11 (13,8%) испитаника, а њих 8 (10%) ангажовано је у мешовитој васпитној групи (у којој су деца различитог узраста). Следи 6 (7,5%) испитаника који раде у млађој јасленој групи (деца узраста од једне до две године) и 4 (5%) васпитача који раде у старијој јасленој групи (деца узраста од две до три године). На карају, само један испитаник - 1 (1,3%) ради у мешовитој јасленој групи (деца узраста од једне до три године).

Током истраживачког поступка Мастер рада, коришћена је *дескриптивно-корелациона метода*. Истраживање је неексперименталног типа.

Анкетирање је техника која је примењена током истраживања, а инструмент анкетни упитник креиран за потребе овог истраживања У делу анкетног упитника примењена је Ликертова скала-градација. Добијени резултати су статистички обрађени израчунавањем процента и представљају финалне резултате који су приказани табеларно и пита дијаграмима.

Комисија сматра, да су овако формулисани и наведени елементи истраживања, засновани на квалитетним и адекватним теоријским основама.

За потребе истраживања, дефинисане су следеће *варијабле: независне, интервенишуће и зависне.*

Зависне варијабле представљају ефекте истраживања, односно оно што се мења или мери и посматра, као последица у истраживању овог рада и дефинишу се као:

- поседовање знања васпитача о значају и заступљености радионичарског рада;
- постојање разлика у ставовима и мишљењима васпитача о значају и заступљености тема која се односе на развој афилације традиционалних вредности и баштине;
- ставови васпитача о потенцијалним препрекама и недоумицама које се јављају као ометајући фактор за интензивнију реализацију и заступљеност тема, која се односе на развој афилације традиционалних вредности и баштине, код деце предшколске доби;
- самопоуздање деце предшколске доби.

Независна или променљива варијабла је својство, чија промена утиче на промену код других својстава:

- полна структура васпитача,
- последњи завршени образовни ниво васпитача,
- начин на који васпитач примењује садржаје и теме које утичу на афилацију традиционалних вредности и подизања самопоуздања код деце предшколског узраста
- узраст деце,
- васпитна група коју похађају деца.

Интервенишућа варијабла има за циљ да функционално повеже, односно посредује између зависне и независне варијабле, односно, да објасни како независна утиче на зависну варијаблу. Интервенишућа варијабла у овом истраживању се манифестује као:

- самопоуздање деце предшколског узраста, која похађају предшколске установе при реализацији тема о традиционалним вредностима;
- осећај припадности и патриотских ставова (реакције деце) који се јављају као последица афилације традиционалних вредности, код деце предшколске доби;
- квалитет комуникације између васпитача и деце предшколског узраста током реализације радионичарског рада и тема о традиционалним вредностима;
- поступци васпитача којим се превазилазе потенцијалне препреке у циљу афилације традиционалних вредности и подизања самопоуздања код деце предшколског узраста.

У поглављу *Резултати истраживања* и интерпретација резултата, приказани су квантитавни и квалитативни статистички обрађени одговори васпитача који су учествовали у анкети, који уједно представљају основу за доношење закључка и проверу *Ho* опште хипотезе. *У складу са свим горе наведеним статистички обрађеним резултатима истраживања, можемо закључити да су потврђене четири хипотезе и то X_2 , X_3 , X_4 и X_5 , док једна хипотеза X_1 , није потврђена.*

Резултати добијени анализом одговора (креираних према Ликертовој скали) испитаника који се односе на *хипотезу X_1* , указују да доминантан број испитаника, чак њих 48 (60%), сматра да је радионичарски рад важан, јер васпитачу и деци даје могућност примене различитих иновативних техника и метода, подстиче отворену комуникацију и боље сарадничке односе и јача самопоуздање деце предшколског узраста. Нешто мањи број испитаника, и то њих 24 (30%), сматра да је радионичарски рад је веома важан и подстицајан за учење, васпитање и развој деце предшколског узраста, док њих 8 (10%) радионичарском раду придаје умерену важност, јер сматра да уз квалитетно одабране облике и методе рада, технике, средства и организацију, рад са децом предшколског узраста може бити једнако квалитетан.

За тврдње да радионичарски рад није важан и да му не дају наглашену предност, није се определио ниједан испитаник. На основу анализе података приказаних у Табели и Графикону број 7, **аутор закључује да хипотеза X_1 која гласи „Претпоставља се да доминантан број васпитача не уочава значај примене радионичарског рада као свакодневног облика рада са децом предшколског узраста који доприноси самопоуздању деце“, није потврђена.**

У циљу доказивања *хипотезе X_2* , анализом обрађених података приказаних у Табели и Графикону број 9, уочава се да је **потврђена хипотеза X_2 која гласи „Претпоставља се да су теме које подстичу традиционалне вредности, код деце предшколског узраста, заступљене у минималном обиму, у односу на друге слободне теме, које се свакодневно реализују у предшколској установи“.** Наиме, код 69 (85,5%) испитаника се у већој или мањој мери региструје фреквенција и уочавају одговори који дају значај реализацији традиционалних вредности са децом у предшколској установи, док 11 (13,7%) испитаника не придаје значај реализацији садржаја које подстичу традиционалне вредности.

У складу са наведеним резултатима презентованим у Табели број 10 и Графикону број 10, **потврђена је хипотеза X_3 која гласи „Претпоставља се да су доминантне препреке које**

наводе васпитачи, за реализацију тема које код деце предшколског узраста, подстичу развој традиционалних вредности: недостатак просторних услова, материјала и реквизита, прекобројне групе, изостанак едукација за васпитаче, удаљеност предшколске установе од потенцијалних ресурса, у односу на занемарљиво мањи број васпитача који наводи: недостатак мотивације, недовољна или чак нередовна материјална примања васпитача, незаинтересованост или неуочавање значаја теме за самопоуздање деце.“ Анализом одговора приказаних у Табели број 10 и Графикону број 10, може се закључити да се као доминантне препреке које негативно утичу на заступљеност тема из области развоја традиционалних вредности издвајају следећи одговори, и то “недостатак искуства, знања и едукације о традиционалним темама и начинима реализације“ за који се определило 28 (35%) испитаника и “недостатак просторних услова, фолклорних извора, материјала и реквизита“, које издвајају 24 (30%) испитаника. Можемо закључити да 52 (65%) испитаника, наводе конкретне материјално-техничке разлоге, које је могуће превазићи уз добру организацију, коришћење расположивих ресурса локалне заједнице, подршку руководства предшколске установе и личним ангажовањем васпитача. Знатно мањи број одговора испитаника, и то њих 10 (12,5%), указује на „удаљеност предшколске установе од потенцијалних ресурса у локалној заједници“. Потом следе одговори у приближно истом односу који гласе „ставови и мишљења родитеља, да теме из области традиције немају важност за рад са децом у предшколској установи“, које издваја 7 (8,8%) васпитача и „прекобројне васпитне групе деце“, одговор који бира 6 (7,5%) васпитача. Најмањи број испитаника је бирао два модалитета и то „моја лична незаинтересованост и недостатак мотивације и афинитета за теме из области фолклора и традиције“ у обиму од 4 (5%) одговора испитаника и „недовољна или чак нередовна материјална примања васпитача“, одговор који је регистрован код 1 (1,2%) испитаника. У складу са наведеним, можемо закључити лична мотивација васпитача изостаје код 5 (6,2%) испитаника.

У циљу доказивања *хипотезе Х₄* која гласи: „Претпоставља се да васпитачи уочавају значај реализација тема које подстичу традиционалне вредности и њихов утицај на формирање личног и колективног идентитета, развој самопоуздања и неговање љубав према домовини“, испитаницима је понуђено истраживачко питање у складу са петостепеном Ликертовом скалом. Анализом резултата који су приказани у Табели 11 и Графикону 11, уочава се да доминантан број испитаника, њих 42 (52,5%) сматра да је реализација тема из области неговања традиционалних вредности важна за децу предшколског узраста и да иста треба да буде заступљена, не само периодично и током обележавања празника и слава, као обавезан део свакодневних садржаја, јер подстиче развој самопоуздања и формирања будуће здраве личности. Сходно наведеним резултатима, могуће је извести закључак, да је *потврђена хипотеза Х₄*, јер доминантан број васпитача и то њих 72 (92%), у већој или мањој мери уочава значај реализације тема које подстичу традиционалне вредности код деце предшколског узраста. Само 8 (9%) испитаника, не придаје значајнију вредност реализације тема које подстичу традиционалне вредности код деце предшколског узраста (Табела број 11; Графикон број 11).

У циљу испитивања заинтересованости васпитача и укључивања у додатне едукације са садржајима који подстичу неговање и афилицију традиционалних вредности у раду са децом предшколског узраста, приступило се доказивању *хипотезе Х₅*, која гласи „Претпоставља се да су васпитачи заинтересовани за додатне едукације у циљу афилиције традиционалних вредности и подизања самопоуздања код деце предшколског узраста из угла васпитача.“ Увидом у Табелу 12 и Графикону 12, доминантан број васпитач указује на потребу додатних едукација и семинара, као и на значај сарадње са стручњацима из области етномузикологије. Важно је изводити карактеристичне модалитети, који се издвајају по фреквенцији (Табела број 12; Графикону број 12) и гласе:

– „гостовање стручњака из области етномузикологије у предшколској установи“ са 35 (43,8%) одговора,

– „организовање стручних едукација и семинара које би похађали васпитачи са темама из области развоја самопоуздања деце предшколског узраста и традиционалних вредности“, са 32 (40%) одговора испитаника,

– „организовање стручних едукација и семинара које би заједно похађали васпитачи, деца и родитељи са темама из области развоја самопоуздања деце предшколског узраста и традиционалних вредности“, код 22 (27,5%) испитаника и

– „чешћа примена радионичког рада током реализације тема из области развоја традиционалних вредности“ коју је бирало 20 (25%) испитаника. Сходно горе наведеном *потврђена је хипотеза Х₅*.

На основу дефинисаног предмета, проблема, варијабли, циља истраживања и приказаних резултата истраживања, потврђена је општа хипотеза Х0 која гласи: „Претпоставља се да највећи број васпитача, запослених у предшколској установи, подржава радионичарски рад у циљу афилације традиционалних вредности и уочава његов значај за самопоуздање деце предшколског узраста, уз навођење неопходности мера за превазилажења доминантних препрека као што су: прекобројне групе, недостатак услова, материјала и реквизита и изостанак едукација за васпитаче.“

Увидом у **Закључак** Мастер рада на тему „Заступљеност радионичарског рада у циљу подстицања афилације традиционалних вредности и подизања самопоуздања код деце предшколског узраста из угла васпитача“, кандидата Милана П. Степанова, могуће је закључити да аутор јасно и прецизно дефинише појам и значај егзистирања садржаја који афирмишу традиционалне вредности и њихов утицај, на развој самопоуздања код деце предшколског узраста. Резултати истраживања овог Мастер рада, потврђују да највећи број васпитача, запослених у предшколским установама, подржава радионичарски рад у циљу афилације традиционалних вредности и уочава његов значај за самопоуздање деце предшколског узраста, уз навођење неопходности мера за превазилажења доминантних препрека као што су: прекобројне групе, недостатак услова, материјала и реквизита и изостанак едукација за васпитаче. Резултати истраживања су такође показали, да значајан број васпитача као доминантну препреку за реализацију садржаја који афирмишу традиционалне вредности, наводе недостатак: искуства, знања и едукације са традиционалним темама и начинима њихове реализације у пракси. Ови резултати указују на потребу за већом институционалном подршком и континуираним стручним усавршавањем васпитача. Сходно наведеном, аутор футуристички препоручује, неопходност организације стручних едукација и семинара за васпитаче, а који би били директно усмерени на традиционалне садржаје, савремене методе радионичарског рада и практичне начине примене традиционалних вредности у предшколском васпитању.

Комисија сматра, да је поглавље Резултати истраживања и интерпретација резултата јасно приказана и образложена.

VI ЗАКЉУЧЦИ: *Оцена квалитета садржаја рада (оцена истраживања и резултата, квалитета понуђеног решења, закључака и др) и оцена писаног рада (квалитет написаног текста, вредност прилога и сл.).*

Мастер рад Милана П. Степанова „Заступљеност радионичарског рада у циљу подстицања афилације традиционалних вредности и подизања самопоуздања код деце предшколског узраста из угла васпитача“ представља свеобухватан и квалитативни рад који је реализован са циљем да укаже на значај радионичарског рада, подстицања афилације и веће заступљености садржаја које унапређују традиционалних вредности и самопоуздање код деце предшколског узраста.

Теоријски део рада је квалитетно конципиран и утемељен је на релевантној литератури и системском истраживању. Кроз истраживачки поступак, аутор Мастер рада је дошао до веома значајних резултата о потенцијалним препрекама, схватањима, утицајима и стимулансима који утичу на заступљеност радионичарског рада и садржаја из области народне традиције, у свакодневној пракси.

Примена резултата у пракси, до којих је дошао аутор Мастер рада, може значајније утицати на освешћивање и подстицање васпитача, запослених у предшколским установама и родитеља, да интензивније или чак свакодневно, подржавају реализацију тема из области традиционалних вредности уз кориштење расположивих ресурса, што ће допринети подстицања афилације традиционалних вредности у пракси и подизању самопоуздања код деце предшколског узраста.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА: *Рад садржи све битне елементе и написан је у складу са насловом. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања*

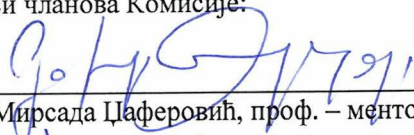
Мастер рад под називом „Заступљеност радионичарског рада у циљу подстицања афилације традиционалних вредности и подизања самопоуздања код деце предшколског узраста из угла васпитача“, кандидата Милана П. Степанова, написан је у складу са образложењем наведеним у пријави теме и садржи све битне елементе прописане Правилником о мастер струковним студијама у Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Кикинди.

VIII ПРЕДЛОГ: На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже :

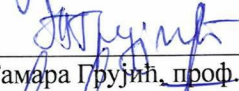
1. Да се мастер рад прихвати, а кандидату одобри одбрана;
2. Да се мастер рад враћа кандидату на дораду (допуна или измена);
3. Да се мастер рад одбија

Потписи чланова Комисије:

1.

др Мирсада Џаферовић, проф. – ментор

2.

др Тамара Грујић, проф. – члан Комисије

3.

др Миланка Маљковић, проф. – члан Комисије